

**“ΛΙΝΟΠΟΤΙ ΚΩ” - ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΟΝ ΠΡΩΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΟΙΚΙΣΜΟ**

ΣΚΕΠΤΙΚΟ – ΣΥΝΟΨΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η εργασία αφορά σε μία διαχειριστική πρόταση αξιοποίησης του κεντρικού πυρήνα ενός αγροτικού οικισμού της Κω, γνωστού σήμερα ως «Λινοπότι», ο οποίος, με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού τον Δεκέμβριο του 2014, χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός τόπος, με το σκεπτικό ότι *«εντός των ορίων του χωροθετούνται κτίσματα και δραστηριότητες που συνιστούν χαρακτηριστική και ομοιογενή οντότητα, τεκμήριο της αρχιτεκτονικής, ιστορικής, κοινωνικής και οικονομικής, πολιτιστικής και πολιτισμικής εξέλιξης της περιοχής κατά την περίοδο της Ιταλοκρατίας»*¹.

Σκοπός της, η προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του, ως τοπικού πολιτιστικού πόρου, προς όφελος της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας, για βελτίωση της ποιότητας ζωής. **Ενδιάμεσοι στόχοι** για την υλοποίησή του σκοπού είναι η *«ενσωματωμένη διατήρηση»* του οικιστικού συνόλου (η επανένταξή του σ' ένα σύγχρονο πλαίσιο ζωής έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας), η διασύνδεση δράσεων του πολιτισμού με τον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό και η ενημέρωση των πολιτών για την αξία του.

Η πρόταση περιλαμβάνει τρεις παραμέτρους του ζητήματος που εξετάζουν :

1. την ιστορική φυσιογνωμία του οικιστικού πυρήνα του Λινοποτίου
2. την πρόταση διαχείρισης / αξιοποίησής του και
3. την αξιολόγηση της πρότασης

Οικισμοί όπως του Λινοποτίου, ανήκουν, ως πολεοδομικό υποκείμενο, σε ένα συγκεκριμένο πολεοδομικό μοντέλο της περιόδου της φασιστικής διακυβέρνησης, που εντοπίζεται τόσο στην Ιταλία, όσο και στις αποικίες της (Αφρική, Δωδεκάνησα). Η αγροτική οικονομία αποτέλεσε ένα τομέα συμπληρωματικό της πολιτικής γης κατά την περίοδο της Ιταλοκρατίας (αντι-αστικοποίηση) και παράλληλα, το πεδίο εφαρμογής ιδεολογημάτων (κορπορατισμός /συνεταιριστική οικονομία), αλλά απέτυχε. Η ίδρυση των «νέων πόλεων» (citta di fondazione) επιχειρήθηκε ως διέξοδος απασχόλησης άνεργων της μητρόπολης Ιταλίας, αλλά και ως προβολή και προπαγάνδη ενός νέου μοντέλου παραγωγής και κοινωνικής οργάνωσης. Ειδικότερα στη Λιβύη (Τριπολίτιδα, Κυρηναϊκή) αλλά και στην Δωδεκάνησο (Ρόδο, Κω), η «αγροτοποίηση» αποτέλεσε την κύρια έκφραση της εποικιστικής πολιτικής του καθεστώτος, από το 1929 ως το 1939 περίπου, με την δημιουργία αγροτικών οικισμών και την μεταφορά Ιταλών εποίκων. Δείγμα αυτής της πολιτικής στην Κω, ήταν η δημιουργία των δύο αγροτικών οικισμών της Λάμπης και του Λινοποτίου, περιοχών εύφορων, με πλούσιο υδροφόρο ορίζοντα, άμεσα ελεγχόμενων από την Κυβέρνηση του καθεστώτος.

Σκεπτικό: Στην κατεύθυνση του σκεπτικού της απόφασης προστασίας του συμπλέγματος ως «ιστορικού τόπου» (*τεκμήριο της αρχιτεκτονικής, ιστορικής, κοινωνικής και οικονομικής, πολιτιστικής και πολιτισμικής εξέλιξης της περιοχής*),

¹ Η με αριθ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΠΑΝΣΜ/326901/36386/729/16-12-2014-ΑΔΑ:710ΚΓ-7ΗΩ απόφαση αναφέρεται στο Τ.Δ. 603, το οποίο βρίσκεται στην Δημοτική Ενότητα Δικαίου

κεντρική ιδέα του σεναρίου αξιοποίησής του είναι η αναφορά στην συλλογική μνήμη του τόπου με νέες χρήσεις, οι οποίες θα καλύπτουν, κατ' αντιστοιχία, σύγχρονες ανάγκες της δημόσιας ζωής («ενσωματωμένη διατήρηση»/Διακήρυξη του Άμστερνταμ 1975).

Συνοπτική περιγραφή αντικειμένου: Προβλέπεται η δημιουργία ενός πολυλειτουργικού κέντρου με χαρακτήρα αγροτουριστικό - πολιτιστικό - εκπαιδευτικό, μέσω της επισκευής – στερέωσης - αναστήλωσης και επανάχρησης υφιστάμενων, από το 1936 και προστατευόμενων κελυφών του πρώην αγροτικού οικισμού Λινοποτίου. Η υλοποίηση του αντικειμένου προβλέπεται μέσω της κατάρτισης ενός επιχειρησιακού σχεδίου ολοκληρωμένης παρέμβασης.

Συνοπτική αξιολόγηση: Η συντήρηση - αποκατάσταση και επανάχρηση των ερειπωμένων κελυφών του πρώην αγροτικού οικισμού, στην κατεύθυνση της προβολής/ ενημέρωσης, εκπαίδευσης – επιμόρφωσης - κατάρτισης σε θέματα του πρωτογενή τομέα και του αγροτουρισμού και πολιτιστικού τουρισμού, είναι βέβαιο ότι θα συμβάλλει στην προστασία του αξιόλογου συμπλέγματος και στην διατήρηση της ιστορικής μνήμης, εξασφαλίζοντας παράλληλα την «προστιθέμενη αξία» που έχει ανάγκη η οικονομία, αλλά κυρίως, η τοπική κοινωνία.

Έφη Αναγνωστίδου

Αρχιτέκτων – Μηχανικός, PhD